

Plagiatul la români: Îngrijorări și propuneri

Scrisoare deschisă adresată universităților românești și Ministerului Educației

Ca profesori și cercetători la universități și institute de specialitate din America de Nord și Europa Occidentală alături de colegi din România, urmărim cu maximă îngrijorare și crescândă dezamăgire atât imixtiunea agresivă a politicului în etica academică prin recenta protecție legală a plagiatului și plagiatorilor, cât și, cu notabile excepții, absența unor reacții din partea celor direct afectați – Ministerul Educației și universitățile românești. Fenomenul este periculos pentru că afectează întregul sistem educațional și, implicit, întreaga societate românească.

Pe termen scurt, victimele din prima linie sunt universitarii români cinstiți care încearcă să își publice lucrările în revistele academice și editurile științifice recunoscute internațional. În ultima vreme, România și-a dobândit în Occident reputația defel măgulitoare de țara în care plagiatul e protejat de către stat, așa că cercetările lor sunt percepute aproape automat, ca suspecte. Este nedrept pentru cei direct afectați și este nedrept pentru întreaga societate.

Când nu ignoră complet fenomenul, atenția publică se focalizează aproape exclusiv pe cazurile de plagiat ale persoanelor cu mare vizibilitate și funcții publice - premieri, miniștri, magistrați, etc - și doar pe lucrările de doctorat. Această tendință este parțial de înțeles, dar presupune totodată că alte cazuri de plagiat, ale unor nume mai puțin cunoscute, multe din universități, sunt trecute cu vederea. De asemenea, cazuri evidente de plagiat în reviste științifice, cărți sau capitole de carte sunt ignorate, deși sunt la fel de scandaloase precum cele din lucrările de doctorat.

Pentru asanarea acestei mlaștini etice credem că este nevoie de o abordare complexă, care să includă o componentă **preventivă** și una **reparativă**, cu soluții implementabile pe **termen scurt**,

dar și cu schimbări structurale pe **termen lung**. În cele ce urmează oferim doar câteva sugestii și exemple pentru a porni o mult-prea-necesară conversație.

Bunăoară, o abordare **preventivă** ușor de implementat **pe termen scurt** ar putea presupune ca toate universitățile românești să-și încurajeze și, evident, ajute studenții doctoranzi să își ia în co-tutelă îndrumători de doctorat de la universități din străinătate, cum unele universități au început deja să facă, deși mai degrabă sporadic. În afara faptului că doctoranzii ar beneficia de pe urma unui nou nivel de expertiză, un doctorat în co-tutelă ar încuraja o muncă de cercetare corectă și o calitate mai bună a tezei. **Pe termen lung**, universitățile care vor implementa într-un mod sistematic această strategie vor avea doar de profitat de pe urma unei bune reputații atât la nivel național cât și internațional.

În ceea ce privește abordarea **reparativă**, ce presupune penalizarea, într-un fel sau altul, a cazurilor de plagiat deja dovedite, o soluție pe **termen scurt** ar putea-o reprezenta pur și simplu **reacția publică** a universităților românești în toate cazurile de abdicare flagrantă de la standardele eticii universitare. Chiar dacă momentan universitățile românești nu pot anula doctoratele plagiate, protejate prin lege (!), ele pot în continuare penaliza **toate** cazurile de plagiat din revistele științifice, cărți, sau capitole de carte, refuzând sau anulând publicarea lucrărilor plagiate, mergând pana la desfacerea contractului de muncă. a celor prinși în flagrant delict. O asemenea atitudine publică de **toleranță zero** venită din partea mai multor universități ar trimite un mesaj puternic cu reverberații care ar depăși sfera universitară. De exemplu, Colegiul Noua Europă sau Editura Universității București au recunoscut deja cazuri de plagiat din lucrarile publicate sub egida lor și le-au eliminat imediat, anunțând public și motivul. Pentru revistele științifice și editurile din România, o asemenea atitudine nu poate decât să le sporească prestigiul și, implicit pe termen lung, calitatea lucrărilor publicate.

De bună seamă, **soluția structurală, pe termen lung**, nu poate fi obținută decât prin modificarea legislației, dar acest lucru nu e posibil decât în condițiile în care universitățile, revistele științifice și editurile românești vor reuși să creeze **un val de indignare în opinia publică** împotriva legilor și practicilor din ziua de azi. Credem că doar presiunea crescândă venită din partea opiniei publice îi poate convinge pe politicieni să renunțe la acest sistem profund corupt, adoptând o nouă legislație, atât de necesară pentru însănătoșirea vieții universitare dar și a întregii societăți românești.

Schimbarea opiniei publice, crucială pentru schimbările pe termen lung, nu se poate face nici cu atitudini defetiste, gen “e o cauză pierdută” și nici cu “eroisme de culise”. Îi invităm pe toți cei care cred în principiile și ideile de mai sus să ni se alăture **public**, semnând alături de noi această scrisoare, utilizând link-ul de mai jos.

[Suporteri Anti-Plagiat](#)

[Cine A Mai Semnat](#)

Anna Abalkina, Research Fellow, Freie Universität Berlin, Germany

John Arblaster, Assistant Professor of the History of Spirituality in the Low Countries,
Rusbroec Institute, University of Antwerp, Belgium

Monica Brinzei, Research Director, Deputy Director of IRHT, CNRS, France

Monica Ciobanu, Professor of Criminal Justice, SUNY Plattsburgh, USA

Roland Clark, Reader in Modern European History, Department of History, University of
Liverpool, UK

Michael V. Dougherty, Professor of Philosophy, Ohio Dominican University, USA

Dragos Duicu, Maître de conférences, Faculté de Philosophie, Institut Catholique de Toulouse,
France

Russell L. Friedman, Professor, Institute of Philosophy, KU Leuven, Belgium

Alin Fumurescu, Associate Professor, Department of Political Science, University of Houston,
Fellow Murphy Institute, USA

Ana Fumurescu, Researcher, Department of History, University of Pittsburgh, USA

Guy Guldentops, Researcher, University of Cologne, Germany

Pernille Harsting, formerly Associate Professor of Rhetoric, Örebro University, Sweden

Rudolf B. Hein, Professor of Moral Theology, PTH Münster, Germany

Tincuta Heinzl, Senior Lecturer, School of Design and Creative Arts, Loughborough
University, UK

Joshua P. Hochschild, Professor of Philosophy, Mount St. Mary's University, Maryland, USA

Robert T. Ives, Associate Professor of Special Education, founder of the "Research in Romania"
program, University of Nevada, Reno, USA

Andrei Manolescu, Professor, Department of Engineering, Reykjavik University, Iceland

Gheorghe Paşcalău, Postdoctoral Researcher, Institute of Philosophy, KU Leuven, Belgium

Jenny Pelletier, Postdoctoral Researcher, Department of Philosophy, Linguistics and Theory of
Science, University of Gothenburg, Sweden

Martin Pickavé, Professor, Department of Philosophy, University of Toronto, Canada

Giorgio Pini, Professor, Philosophy Department, Fordham University, USA

Mihail Popescu, Professor of Medical Informatics, University of Missouri, Columbia, USA

Chris Schabel, Professor, University of Cyprus/CNRS-Paris, Cyprus/France

Anna Marisa Schoen, Postdoctoral Fellow, Department of Political Science, Duke University,
USA

Claudia Serban, Maître de conférences, Department of Philosophy, Université Toulouse Jean
Jaurès, France

Carlos Steel, Professor Emeritus, Institute of Philosophy, KU Leuven, Belgium

Catalin Stefanescu, Professorial Lecturer, Department of Finance and Real Estate, Kogod School
of Business, American University, USA

Irina Stefanescu, Principal Economist at the Federal Reserve Board, Washington D.C., USA

Tudor D. Stanescu, Professor, Department of Physics and Astronomy, University of West
Virginia, USA

Mark Thakkar, Honorary Research Fellow, University of St Andrews, UK

Anya Topolski, Associate Professor in Ethics and Political Philosophy, Radboud University, The
Netherlands

Anca Vasiliu, Directrice de recherche, CNRS/Université de Sorbonne, France

Debora Weber-Wulff, Professor, University of Applied Sciences HTW Berlin, Germany

